

Presentació del llibre

EL RIU DE LES DONES

CONVERSES AMB LES PADRINES DEL PARC NATURAL DE L'ALT PIRINEU

El proper dissabte 30 de març de 2013 tindrà lloc la presentació del llibre *El riu de les dones. Converses amb les padrines del Parc Natural de l'Alt Pirineu* al Centre d'Art i Natura de Farrera del Pallars. Es tracta d'un estudi etnogràfic realitzat gràcies a la Beca CAN de Recerca 2011 concedida a l'antropòleg Jordi Suñé Morales.

El riu de les dones recull les veus d'una vintena de padrines per descriure la vida quotidiana al Pirineu del segle XX. Més enllà d'una visió estàtica s'hi poden llegir detalls dels canvis socials viscuts. La perspectiva de les àvies serveix al lector per apropar-se a la part silenciada de la història, aquella perspectiva real i alhora, sovint, invisible: La casa, el treball, l'educació, l'alimentació, la higiene, la salut, la migració, l'economia domèstica, les festes, la gastronomia, etc. *El riu de les dones* és una mirada enrere des del present. És un testimoni cosit a partir de moltes experiències i anys viscuts. A través de les vides de les àvies ens podem apropar a un territori conegut per tothom a nivell turístic però moltes vegades desconegut a nivell humà.

Les padrines entrevistades van néixer entre el 1912 i el 1952. Totes tenen en comú haver viscut un món rural d'alta muntanya en procés de canvi. Totes elles, però, tenen la seva pròpia visió i unes vides particulars. Algunes encara treballen amb afany el seu hort i viuen en cases antigues amb el terra de fusta. D'altres van abandonar fa temps el paisatge que les va veure créixer i s'han traslladat a llocs urbans, ben a prop dels serveis sanitaris i de les comoditats modernes.

A través del llibre coneixerem una societat en transició, una societat que fa molts anys que és en procés de transformació i que diu adéu a marxes forçades a aquella manera de viure ancestral, on les famílies treballaven per l'autosuficiència, on els productes es collien i s'elaboraven a l'entorn del nucli més proper. Les mirades nostàlgiques s'entrecreuen amb les valoracions positives dels avenços tecnològics i de benestar. Les seves paraules ens trenquen els esquemes dels que veiem la muntanya amb romanticisme. Parlarem de nosaltres, en definitiva, de com ens ha canviat les nostres vides la globalització, el progrés i els canvis accelerats que comporta.

L'edició del llibre ha estat possible gràcies al suport dels Amics del Centre d'Art i Natura, Garsineu Edicions, l'Institut pel Desenvolupament de l'Alt Pirineu i l'Aran, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, la Diputació de Lleida, l'Institut d'Estudis Ilerdencs i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

El Parc Natural

El Parc Natural de l'Alt Pirineu va ser creat l'any 2003 i està situat entre la Vall d'Aran i Andorra. Els municipis que aporten terrenys al Parc són del Pallars Sobirà (Alins, Alt Àneu, Esterri d'Àneu, Esterri de Cardós, Farrera, la Guingueta d'Àneu, Lladorre, Llavorsí, Rialp, Soriguera, Sort, Tírvia i Vall de Cardós) i de l'Alt Urgell (Montferrer i Castellbò i les Valls de Valira). A la seva àrea d'influència hi viuen 8792 habitants (2010). És el Parc Natural més gran de Catalunya amb un total de 69.850,38 hectàrees. Entre els seus valors patrimonials destaquen els geològics (87 estanys i 94 estanys), els botànics (1590 espècies de flora vascular), faunístics (268 espècies de vertebrats catalogades), d'hàbitats (6 hàbitats d'interès comunitari prioritari), culturals (arquitectura popular i art romànic, etc.). La seva seu administrativa és a Llavorsí (Carrer de la Riba, 1, 25595 Llavorsí, Lleida, Tel: 973 622335).

El Centre d'Art i Natura

El Centre d'Art i Natura de Farrera és una residència de treball per a artistes i investigadors d'arreu del món. Situat al cor dels Pirineus Catalans, al Pallars Sobirà, el poble de Farrera (25 habitants i 1360 m) gaudeix d'un entorn privilegiat i tranquil ideal per a la reflexió, la inspiració i la creativitat. Sigui individual o en grup, al CAN s'hi pot trobar bon ambient de treball i condicions adequades per a la realització de projectes creatius o d'investigació. El Centre d'Art i Natura (CAN) programa beques i intercanvis, cursos i seminaris, exposicions del seu fons d'Art, publicacions i edicions originals, i espectacles i presentacions.

El CAN de Farrera és una iniciativa pública de desenvolupament local al servei de la creativitat i la recerca des de l'any 1996. De titularitat municipal, el CAN es gestiona a través de l'associació sense ànim de lucre Amics del Centre d'Art i Natura de Farrera. La seva seu és al La Bastida s/n, 25595 Farrera (Pallars Sobirà), telf. 973 62 21 06, artinatura@ferreracan.cat, www.ferreracan.cat.

L'autor

Jordi Suñé Morales és llicenciat en antropologia social i cultural i màster en antropologia urbana. Actualment treballa de mestre a l'escola pública i de professor de didàctica de les ciències socials a la Universitat Rovira i Virgili. Ha publicat diversos llibres de caire històric com la biografia del cooperativista *Miquel Mestre Avinyó* (2009), etnogràfic com *Costums i Tradicions de Castellvell del Camp* (2010) i pedagògic com *Visca Santa Rosalia!* (2011). Contacte: antropologiames@gmail.com // www.elriu.cat // telf. 660243317

Les dades del llibre

Edita: Centre d'Art i Natura // Col·lecció: La Llosera // Direcció i coordinació de l'edició: Lluís Llobet // Disseny gràfic: Lluís Sabadell Artiga + Oriol Piferrer // Fotografia de la coberta: Felipe Valladares // Impressió: El Tinter // ISBN: 978-84-96779-88-4

Presentació del llibre

EL RIU DE LES DONES. CONVERSES AMB LES PADRINES DEL PARC NATURAL DE L'ALT PIRINEU // DISSABTE, 30 DE MARÇ DE 2013

A LES 19H // AL CENTRE D'ART I NATURA // FARRERA DEL PALLARS // ENTRADA LLIURE